

Šilžės Keleivis

(pirma „Naujasis Keleivis“.)

„Šilžės Keleivis“ yra Sereboj bej Subatoj išdūdamas ir laštūja ant Bertainio Metro 50 Pen.

Apstelinimui yra nū bile tokio Pošto pritmami, arba ir paczoj Druktorioj

J. Revlānderio bej Sunaus

Šilžėje, Aukštoje Ulcz. 67 (Hohe Str. 67).

Apstelinimui, Druktorioj Šilžės Keleivio funkciami laštūja po 10 Pen., Prisiulymai 20 Pen.,

už ložnq smulkeis Raštais išpausk Šilž.

Šromatos del Šilžės Keleivio patiks išrašomos yra dabar i Šilžę nufuncziamos.

Nro. 32.

Šilžėje, 20. Aprili 1892.

13. Jahrgang.

Kas paslutiniame Gese Swiete nušidawe.

Įš Wokietijos.

Berlyne, 14. Aprili. Ciecorius Panedelyj Wakare ant Gziasnies prie Wice-Admirolo von Hollmann nuwazjamo. — Utarninke pirm Pietū Ciecorius ant pirmo saw wiens Paloczjuje dirbo, potam jis su Ciecoriene ant Paswaisktinejimo išwazjamo. Į karaliskaji Paloczju sugrūžes jis Gendroliu v. Hahnke ant Branekimo prieme, potam jis dar Branekimus Growo von Stolberg ir wyriausiojo Prezidento Jemes Skoli Waldonystes girdejo. — Sereboj Ciecorius pirm Pietū i „Tiergarten“ išwazjamo ir potam felis Branekimus girdejo. Potam jis wiens Paloczjuje Ragrungos Dalhus atliko.

So Pietū jis Susiejimq su Karo Ministeriu turejo. — Gzetwerge Ciecorius su Ciecoriene ir su wisa ciecoriska Famylia Palocziaus Baznyczioje prie Diewstalo buwo.

— Karalius bej Karaliene nū Italijos Menesyj Junijaus i Berlynq atkeliaus ir musū ciecoriskaji Porq aplankys.

— Ciecorystes Kancleris Grows von Kaprivi ant Padrutinimo sawo Sweikatos paslutinę Szwentę i Maudykle Karlsbad iskeliaus.

— Suimtas Socialdimikrotū Deputiertas Kunert ant Paliepimo Oberlandesgirikto wel paleistas tape.

— Ragrungos Ceitunga, wadinama „Reichsanzeiger“ naujaji Tolcrakū Zokanq zinomq daro.

— Kaip kelos Ceitungos rašo musū Ragrungq ant Padidinimo musū Armijos nū Ciecorystes Saimo 50 iki 60 Milijonū Martiū prakys.

— Ciecoriene Friedrich Panedelyj iš Berlyno i Miestq Bonn atstojo ir ten Gimimo Dienq sawo Dukteres, Princefes Wiktoria nū Schaumburg-Lippe šwente.

— Diderckis nū Badū jau dabar nū sawo Ligos taip toli pasigawes yra, kad jis Panedelyj jau wel Branekimus girdeti galejo.

— 20. šio Menesto musū Ciecorius i Wartburk ant Leterwyno (Auerhahn) Medziokles nuwazios. Įš ten jis 22. i nauja Paloczju prie Potsdam sugrūž, kurioj Dienoj ir ciecoriskoj;

Rusidawimas lietuwickujū Bybeliū.

Kaip labay Lietuwiniškai jiems Bybelese prisiulytaji Škarbq wartoti išmane, tai iš to numanom, kad jie lyg su didziū Įškaliu prie Diewo Žodzio griebe. Kaczieig jau pirmq Kartq daug Bybeliū drukawotos tape, tay tacziau Larpe dešimt Metū wisos Bybeles pardūtos buwo. Priegtam dar Noras ant Diewo Žodzio tarp Lietuwiničkū labay didis buwo. Todel apsieme Druktorius Filipas Kristups Kanter Karaliaucziuje lietuwickases Bybeles be Karaliaus Bagalbos ant sawo Raštū iš Naujo drukawoti. Pirm Drukawojimo ale dar Adomas Priczkus Schimmelpennig jaunestyfis wisas Bybeles perweizdejo ir jes pagerino. Kadangi Berweidetojis bene geriaustey lietuwickay mofejo tarp wisū Kunigū sawo Gzesio, kaip iš jo Berstatytūjū Giesmū matoma yra, tai beweil wist jo Berkeitimai, šwentame Rašte daryti, Bage-

rinimai buwo, ir taipo Mete 1755 antras Įšleidims lietuwickujū Bybeliū gataws buwo, kursai iš Diesos pagerints Įšleidims tur wadinamas buti.

So 50 Metū ir ontrasis Įšleidims lietuwickujū Bybeliū abelnay išpardūtas buwo ir dabar Klausymas atsirado, kaip tq Stokq Diewo Žodzio nukreipti reiketū. Įš Karalystes Škrynes ne buwo galima Bagalbos ant Drukawones Raštū gauti, kadangi wisa Dewiskle Neprieteliū spaudziama buwo. Tai Mete 1810 keli Wyrai sustojo i „Bybeliū Draugystę“; kadangi jiems Lietuwiničkū Beda prie Szirdies ejo, norejo jie tq Bedq nukreipti, Piningū ant Bybeliū Drukawojimo rinkdami. Prikalyj kitos Draugystes buwo Wyslups Barowski, Konzistorialkrotas Wald, Profesorius Rhesa, Kunigs Werner ir daug fitū. Jū Rinkimai ale tikl mentay te pasiseke, kadangi wisa Žeme Prancuzū išplekta buwo. Todel kreipest jie prie „britiskoses ir lautiejoses Bybeliū Draugystes“ Londone, kuri Raštas ant lie-

tuwickujū Bybeliū Drukawojimo mielay dawe ir Karaliauczius Draugystę iš wisos Bedos išgelbejo. Ant Berweizdejimo naujojo Įšleidimo istate karaliskoji Ragrunga Gumbinej wieng Kumisjona, kursai iš Kunigū sustatytas buwo. Kunigs Zippel iš Niebudziū apsieme senaji Testamentq, Wyslups Jordan iš Walterkemū naujaji Testamentq perweizdeti. Kunigs Hübsch iš Gerviskemū pridejo tam lygias Wietas iš wiso šwento Rašto prie kožnojo Berškrimo. Wyriausyji Berweizdejimq apsieme Profesoris Rhesa. Kadangi lietuwickoses Bybeles iš wolkujū Bybeliū Liuteriaus išwerstos buwo, tay jos ir taipjau, kaip Liuteriaus Bybeles, tankiej nū ebreoniskujū Bybeliū nukrypo. Rhesa pasiprocewojo, jas wel ant pirmujū Bybeliū Žodziū kreipti, ale toktai labay pamažu daryta tape.

Kunigai Werner ir Zippel iš Karaliauczius Bybeles dar Kartq perweizdejo. Pagal Profesoris Rhesa Padowyjimq turejo prie fito Berweizdejimo

Šamplija ant Basaros Uffilaikymo ten nukeliaus.

— Apie Smarkumą Sziowimo Prieprowū, kursori 2. Aprili ant Pestininkū Sziowimo Szuiles išbandytas tape, kelios Ceitungos taipo rašo: Sziauta tape ant 50 iki 60 Meterū Tolumo ant wisokiū Mieriu. Mieriei pastowejo iš 45 Centimeteriu storū Užolū Medžiū ir iš 52 Centimeteriu storū Egliū Medžiū, toliaus iš trijų wiens už kitą tarpe 22 Centimeteriu pastatytū 30 Centimeteriu storū aužoliniū Balkiū. Potam ir Skrynes pastatytos buwo nū wiens Meterio Ilgumo ir nū Buse Meterio Platumo, kurios su Smiltimis, Welenioms ir Meblais pripildytos buwo. Žaipojau ir Murai wiens ir dwiejū Plytū druti pabudawoti ir 6 Milimeteriu druti geliziniai Plotai pastatyti buwo. Sziute Mieriei wisi peršauti tape; Kulkos wisay sweikos pasliko. Iš to yra matoma, kad ikbioliskieje Upsaugojimai prieš Sziuwu ne uštenka bet dar labay padidinti buti tur.

— [Anarkistū dešimt Prisa Fimai.] Szpanioj tape wiens Anarkistas suintas ir jo Delmonuse wiens Raštas surastas buwo, kuriame 10 Anarkistū Prisaikymū randasi. 1. Anarkistū Draugas sawo Gywasti už nieką laityti tur. 2. Jis kitą Dewiskę nepažysta, kaip tik Socialistū Maistą ir kita Neprieteli nepažysta, ne kaip Piningoczus be apturinczūsius Žmones. 3. Anarkistas kožną kitą Sudą už nieką laiko, tiktai iš sawo Tarpu pawaditaji Garbes Sudą ne, prieš kurio Ištarią ney jokio Priestaramimo niera. 4. Wiens Anarkistas kitą izeisti ne gal, ale kožnas wisuczes gataws

buti tur, sawo Gywasti už Anarkistū Uppynimą palikti. 5. Kaltybe kožno Anarkisto yra, wisur Maistą kelti. 6. Anarkistai kožna Maista, kurs ne prieš Piningoczus be apturinczus Žmones pakeltas yra, atgal rodyti tur. 7. Ney wiens Anarkistas ne gal atsiteisinti; jam per Burtą prifirtą Darbą jis tur išpildyti, tik del Ligos jis gal atsiteisinti. 8. Be Iwelyjimo Anarkistū Partijos ney wiens Anarkistas atwirą Uredą priinti ne gal. 9. Wisi Anarkistai tarp sawes pasiziti tur; ney wiens Anarkists ne tur prieš kitą del sawo Darbū Pasleptinę tureti, bet jis tur Pasleptines kitū Subuntawotujū ištardyti. Jis tur tūs Anarkistū Draugas išditi, kurie su Žemes Wyriausybe apsteina. 10 Anarkistai Maistą kelti ir tam sawo wisą Protą, Syla ir Ištirwojimą prilautti tur.

Iš Estreikiū.

Ciecorius Francas Jozepas i Miestą München ant Aplankymo sawo Dukters nukeliawes buwo; 12. Aprili jis nū ten wel i Wyną sugrązes yra.

Ateisencziame Rudenyj mnsū Ciecorius su Estreikiū Ciecorium Mieste Pragemyfl Susiejimą tures. Ir Karalius nū Saksiu minetamjam Susiejimui pribuses. Tam Rampe Estreikio 10. Armiurs Maneweri tures.

Grows Hartenau, buwesis Runigaitkis Bulgarijos, dabarnykstasis Estreikiū Oficiers, nū Estreikiū Ciecoriaus per Kamandierą 11. Divizijono pramintas bus.

Pagal wieng Ceitungą Fabrikes Darbininkai Mieste Nachod Maistą kele ir prieš Puliciją priešistenge. Ant Išklaikymo Dawado Wyriausybe 54 Szandarus nufiunte.

Iš Prancuzijs.

Barze, 15. Aprili. Po ilgo ir smarkaus Upmastymo Deputiertai su 314 prieš 177 Balsais 3 Milijonus Frankū ant Karo su Aprikos Karalyste Dahomey iwelyjo.

— Prancuzija wel dideli Žagini i Miestą Kopenhagen ant aukšnos Smodbos Denemarkiū Karaliaus nufius. Ten jie wel Progos gaus su Masfolieis sustbrolyti.

— Karo Ministerija aprūlawusi yra, kad Barze ant bekū Menesū Uppnimo Gese už 500 Milijonū Frankū Maisto suwartoti taptu.

— Mieste Loulon pastatiniose keturose Kaltyse wis toj paczjoj Udynoj Ugnis atstrado, tarp tujū dwiejūse Namuse, kuriose Sudzia gyweno. Žmones Mieste deley to i didę Baimę iwartyti yra, nesa wisi mislyjo, kad Anarkistai Trobas uždege yra. — Wisi Samdytojei wiens Buto Degimo Gromatas gawo; wiens Anarkistas deley Grumzdimo suintas tape.

La Louviere, 12. Aprili. Še Nakti prie Buto wiens Darbininko plyše wiens Dynamyto Patrone. Darbininkis Dieną pirm to ant Paliepimo Darbą padeti ne norejo Iškada didi yra.

Iš Masfolijos.

Petersburkij, 13. Aprili. Masfolioj trys Ministeriei sunkiei apsirge yra. Ciecorystes Kancleris von Giers wel iš naujo susirgo ir jo Liga daug Baimes prikel. Piningū Ministeris Wyšnogradsky nū sawo Ligos mažuma pasigawes yra, ale jis tik ant Buse Reto ant Badrutinimo sawo Sweikatos i kitas Žemes ikkeliauti tures. Dabar ir dar Ministerprezidentas Bunge ap

kožnas Laikas tris iki keturis Kartus gruntingay perskaitomas buti. Mete 1816 tape šios Wybeles su Priefalba, nū Rhesa sustatyta, išleistos. Priegtam buwo Runigs Reber iš Gumbines šioms Wybelems Augusto Ermano Franko Pamosinimą ant naudingo Skaitymo šwentojo Rašto i lietuwiskaje Kalba išwertes.

Kacziieg Mete 1816 3000 lietuwiskujū Wybeliū ir dar priegtam 6000 lietuwiskū naujū Testamentū išdrukawoti tape, tay tacziau kitas Zopostas weik ant Galo buwo. Mete 1824 jau wel naujo Iškaidimo lietuwiskujū Wybeliū reikejo. „Prusiskoji Wybeliū Draughste“ ir tūjau ant to prifigatawyjo. Minetoji Draughste dare Derejimą su Drukoriu Post Dilzeje, jam Iškrukawojimą šito Uzdėjimo padūdamas. Raštas ant Drukawojimo bene wel britiskoji Wybeliū Draughste dawe. Profesorius Rhesa iš Naujo apsieme, Wybeles perziureti ir pagerinti. Šiurart

buwo tas Gzesas, kuriame Wokietijoj prakoma tape, kad Wybeles Dr. Mertino Luteriaus perweizdetos ir pagerintos butu. Tame Gese išleido Meyer iš Frankfurto sawo pagerintases Wybeles. Todel ir Rhesa apsieme, šitą Kartą Wybeles perweizdedams jes gruntingiaus ant žodziū ebreiskujū ir grytkiskujū Wybeliū link kreipti, kaip toktai pirmjais išleistose Wybelese nufidawus buwo. (Kaip žinoma, Wybeles pirmjaisies anose Kalbose rašytos yra; butent senasis Testamentas ebreiskoj, o naujasis Testamentas grytkiskoj Kalboje.) Bet jis ši Kartą Perkreipimus neb dare su lengwa Ranka. Jis ir tūmi nepasitakdino, kad jis tokias Wietas, kurios iš Diesos kliaudingay perstatytos buwo, pagerinti bande, bet jis ir tokias Wietas perkreipe, nū kuriū ne buwo žinoma, ar jos kliaudingos buwo ar ne. Kas ale tame Dalyke piteziausies rodesi, Rhesa ne permanydamas lietuwiskūsius žodzius tankies perkreipe, jis tankies

permanomą lietuwiską žodi kliaudingų padare. Ant Paweikflo: Swangelioj ant Rebeldienes Estomihi jis tus žodzius „Žmogaus Sunus bus padūtas“ perwerte taipo: „Žmogaus Sunus bus padūdamas“, nors žodziei senesniujū Wybeliū daug geresni yra, kaip jo Perkreipimas. Tokiū Perkreipimū mes jo lietuwiskose Wybelese dar daug randam. Jo Pagalbininkai prie šito Perweizdejimo buwo Runigai Hassenstein sen. Pitupenuse ir Malkwiz Ragainej. Pirmucziaustiam numirus apsieme tą sunkiū Darbą Runigs Hassenstein jaun. Dilzeje. Malkwiz tape potam užgaisintas prie šito Darbo gelbeti ir taipo pasilikti Runigs Hassenstein iki Galo wienatyjis Pagalbininkas. Sziatas Wybeliū Iškawimimas wisay tam Iškawimui nū Meto 1816 prilygsta, tiktay Privedimimas lygų skambancujū Wietū mažesnis yra. Žaipojau yra ir Peršyrimū Užrašai daug nutriumpinti.

Per šitus ne reikalingus Perkeitimus

irgo. Kaip girdeta, neį viens nū minetojų Ministeriū sawo Ureda ilgiaus palaišyti neb galeses. — Kaip Ceitungos rašo, Maskoliū Ragnrunga su Wokietija del Kupczyštes Derejimū Eurodyjimą laišyti norejo. Del Piningū Ministerio Resweikatos pitie Eurodyjimai dar i Tolumą nustumti yra.

Iš Italijos.

Rheme, 14. Aprili. Wisi Ministeriei bendien sawo Uredą Karalui atdawe; kaip girdeta, buwėšis Ministerprezidentas Rudini ant Karaliaus Valiepimo wel naują Ministeriją pawadis. Kas nū buwusujū Ministeriū ir i naująjį Ministeriją imis, dar ne yra žinoma.

Iš Šveicერიū Žemės.

Sitten, 12. Aprili. Nū wakar Wakaro Riemas Chaleydega. 120 Trobos nudege ir 500 žmoniū be Pastoges paliko.

Iš Japon.

Mieste Tokio labay baiseh didi Ugnis sauczia. Iškiol 6000 Trobū nudege. Kiek žmoniū sawo Gwasti palike yra, dar nier žinoma. Beda ne iškalbomai didi yra.

Iš Šiaurines Amerikos.

Chicago, 13. Aprili. Ir prie musū Socialdimikrotai 1. Meiji kaip ir Wokietijoj labay šwesti nor. Jie nor ant to procawotis, kad Darbininkai tikt kas Dien 8 Stundus dirbti turetu.

Iš Lietuwos bey abiejū Prusū Prowincū.

Tilžej, 14. Aprili. Szendien pirm Pietū susitrenke ant Niamuno 2 Walti. Wiena jujū, kuri Plytomis apliodota buwo, tape taip paikladyta, kad ji trum-

pame Gzese nuginzdo. Ant tos Walties esanciosios Perzonos mos galejo su didele Proce nugelbetos tapti. Da Nepalaima per tai atsitiko, kadangi wiena Leutomis apkrauta Waltis piei pasrowui be einant i Szoną ikliuwo ir dide Skyle ilauze, per kure Wandū su didze Mace isiwirze.

— [Balamuthyste.] Wakar Rytmetij użwaziawo wiens Miesininkas iš Sandakiū prie wieno Karziauninko musū Mieste ir iweide sawo Arkli i cziaapat esantiji Staldą. Pietū Gzese Namūn wazioti noredams, atrado jis sawo Arkli Pasigailejimą prikelancziamė Pasflaityme. Arklui buwo Ghslos wienos prypakinios Rojos perpjiautos, juš bednasis Ghywolis turejo Arkliū Lupikiui padūtas buti.

— [Walczii Tiltas] tape wakar Peseziems o bendien jau ir Wezimams ant Wartojimo padūtas. Waltims ir Troptomis bus Tiltas nū Banedelio iki Petngczios RYTE ant Zieg. 4^{1/2} iki 6^{1/2}, nū 9^{3/4} iki 11^{1/2}, pirm Pietū ir nū 3 iki 5 po Pietu atwertas. Walczii ir Troptū Berejimo Gzesas Subatoj yra nū Zieg. 4^{1/2} iki 5^{1/2} RYTE, nū 9^{3/4} iki 10^{3/4} pirm Pietū, nū 3 iki 5 po Pietū; Nedeldienėj bus Tiltas nū 4^{1/2} iki 6^{1/2} RYTE, nū 9^{3/4} iki 10^{3/4} pirm Pietū ir nū 3 iki 5 po Pietū atwiras.

— [Nedeles Turgus.] Subatoj 16. Aprili ne per labay aplankytas buwo. Ant Swiesto Turgaus buwo Preekios uż Swarą Swiesto 90 Pf., uż 13 Kiaušii 50 Pf. Sawū Turgus tikt menkay aplankytas buwo. Preekios buwo neperkeistos. Ant Wiesos Turgaus kaptawo Swars Jautienos 50 iki 60 Pf., Kiaulienos 60 iki

70 Pf., Amienos 50 iki 55 Pf., Wergienos 25 iki 60 Pf. Kiauliū Turgus ir prastay aplankytas buwo. Didesne Kupczyšte tape su Stintomis wartyta, kurios daug Waltimis ant Turgaus atgabentos buwo. Su didzia Proce te galejo Policistai tarp Daugybes Wezimū Dawadą išlaišyti. Szepelis Stintū tape uż 1 iki 1,10 Mkt. padūtas.

Elbingoj, 14. Aprili. Begyje perejusios Wasaros bande Darzininkas L. sawo Paczią nużawinti. Jis Namūn parwaziawes ant sawo Paczios, kuri Bardawingczioj użsilaike, kelis Sykius piowe. Ji tape i Rugarą tropyta, ale giliukingu Budu ji wel pasigawo. Wyras ir sawę norejo nusišianti ir tape sunkiej suronytas budams suimtas. Jis tą Darbą deley to išprowyjes, kadangi jis su sawo Paczia ne susitiko, ir del to jau Girtūlyštei pasidawes buwo. Jis Razbajyste bandydams ir girtas buwes. Jis buwo ilgą Gzesą apkaltas, kadangi ale dabar Wyrausybe ikrado, kad jis tą Darbą apsimištyti ne galedams išprowyjes, tape jis pirm Triumpo paleistas. Tame Tarpe buwo Wencziawonyšte perskirta. Dabar ale Wyras su sawo Paczia wel sustaikines yra, ir jūdu wel iš Naujo apsiwesti tet.

Diršawoj, 13. Aprili. [Apie išgastingą Atsitikimą] ant Gelfkelio nū Berlyno ant Karaliauczians rakoma: Greitrukiui nū Berlyno pareinant, użfmete wiens Wyras ne toli musū Stacijono umay ant Szienii ir tape Trukio i dwi Dali perplektas. Greitay pawadintafis. Dieforius tiktay galejo ikrašti, kad jis jau negyws buwo. Ur tas Wyras iš walnos Wales arba

Mete 1824 išdūtųjų Wybeliū prikele Mhesa prie Diemo Žodžio Prieteliū Lietuwinkū Tarpe didi Nepasimegimą. Todel Lietuwinkams toktai nieks ne gal per Rietsprandyšte išguldyti, kad jie prieš neperkreiptą Rudrukawojimą minetųjų Wybeliū priešyjas ir sawo „senųjų Wybeliū“ prašo. Ant Įstairimo tokiū Welyjimū radosi pirmą Syki Proga Mete 1853. Tame Mete norejo butent britiškoji Wybeliū Draughyste lietuwiskases Wybeles iš Naujo drukawodinti. Ji praše Profesorij ir Lietuwinkū Kunigą Kuršati Karaliauczijuje, šitą Įšdawimą perziureti. Apie Darbus šito Įšleidimo Kuršatis sekanczieh pasakoja: Kaip Lietuwinkai toktai patyre, kad šita engliškoji Drukawone jū Wybeliū be Apokrypū ir be Gromatū bey Gwangelijū Użrašū busenti, tay jie jau iš Bradzios tokiei Drukawonei priešyjos. Aš bandziau britiškej Wybeliū Draughyste per jos Agentą, Dr. Pinferton Frankfurte ant to lenkti, kad

ji ben Razumą ant Lietuwinkū Welyjimū padabotu, ir kad ji daugiaus nieko ne darytu, tay tikt Wybeles pagal Mete 1816 išleistases drukawodintu. Mano Prapymas ne tape išpildytas, kadangi neį wieno gero Perstathymo lietuwiskųjų Wybeliū ne esą. Wisur esąs Mišliū Skirtumas del tikrųjų Žodžių. Minetoji Draughyste ale nesijauczianti, kaip ant to pawadinta esanti, kad ji ištartu, kas Diesz tur, o kas ne. Todel ji dūda Wybeles tokiu Budu drukawoti, kaip ji jes randa, tiktay be Apokrypū ir be Gwangelijū bey Gromatū Użrašū. Pinfertons buwo iš Drukorijos Wybeles nū Meto 1824 parsišiusdines. Aš gawau per Pinfertono Rankas wis gatawūsius Drukawones Laiskus prisiustus. Da Drukorijs, kurioje šios Wybeles drukawotos tape, man iki Drukawones Pabaigos paslepta buwo. Drukawones Kliaudas pagerines, turejau aš Laiskus wel Pinfertonui prisiusti. Szitą Darbą atlik-

dams aš ne galejau nū to atsilaišyti, kur reikalinga rodesi, ir kelis Kalbesius pagerinti. Wienof Frankfurte ne tape ant tokiū Berkreipimū padabota. Kadangi man tožnas Laiskas tikt wieną Syki prisiustas tape, todel aš ant Drukorijos uždaboti ne galejau, kaip toli ji pagal mano Perweizdejimą dirbo. Todel aš ir wisą tą Drukawonę negaliu per powisam teisią laišyti. Kaczieig aš ir del to ne galejau su pilnu Dziaugsmu prie to Darbo gelbeti, tay aš tikt ne galejau nū jo atštraukti, kad aš ir Lietuwinkū Nepasimegimą per tai nusipelnes bucziau. Mesa dar esąs Wybeliū Žopostas jau wel Galopiejo, o ant Drukawones tokiū Wybeliū su Apokrypais ir Gwangelijū bey Gromatū Ruženklinimu ne buwo taip weil tokio Lufeszcio. Tas yra Rušdawimas Mete 1853 prie H. L. Brönnner Frankfurte prie Apes Main išleistųjų Wybeliū.

— Dar ne wistas.

Umū Suklydime i Smerti ejo, taḡ ne yra žinoma.

Grudence, 6. Aprili. Du Kartu ant Smerties nusudytas tape hendien nū musū Priskintujū Subo Kurpū Pagalbininkas Gustav Rinderleit is Szvec; pirmjaus jis Tilzeje gyveno. Kaip sawo Czesu malbata, jis 5. Nowemberi 71 Meto senaje Kiemo Ubage Leitgieb netoli Miesto Swec wienoj Sziaudū Szureje nusmauges. Tā jau po to jis i jos Namus nuejes 11 Metū senaje Baitū Dukterė Nurazbajautos pasmauge. Rinderleit yra pasileibes ir Girtoklystei pastidawes Wyras. Jis sawo Jamplija Tilzeje prastojo ir Mieste Swec pirma su Nurazbajautaje laikesi, potam jis je del wienos jauniesios Perzonos prastoti norejo. Tam ale senoji Leitgieb pasiprieḡyjo ir is Pagezjos jis je nurazbajawo. Priskintieje po dwieju Dienū ilgos Promos ispažino, kad jis dwigubos Razbajystes kaltas. Ant to tape jis uz kozna Razbajyste ant Emerczio nusudytas.

Karthaus, 12. Aprili. [Wagyste Kalejime.] Zankes tai rods ne atsitiks, kad wiens Kalinys antraji Kalejime apwagia. Del tokio Dalyko ale turejo paslutiniame Susiejime musu Szepiū Gerikas susikalbeti. Randorius Sch. ir Skimtininkas M. kalejo musu Gerikto Kalejime. Abu butwo wienoj Kamaroj uzdarytu. Wiename Rytmetij butwo Skimtininkui M. Piningū Kolytele su 3 M. prapūlusi. Tujau tape mislyjama, kad Sch. tā Wagyste isprowyjes esas. Piningai ir tape prie Apfaltintojo rasti. Jis tape ant wienos Nedebes Kalejimo nusudytas.

Bromberg, 12. Aprili. [Gelkelio Nepalaima.] Wakar iwaziamo wiena Masine i wiena Perzonū Wezimā nū ficzion ant Pozū Pietū Czesė einancziojo Perzonū Trukio. Tame Wezime sedintieje Keleiwjei tikt leng-

wey suzeisti tape. Masine ale labay paiškadyta tape. Nepalaima per tai atfiradusi, kadangi wiena Karpenter-Bremze pertrukti.

Wisokia Zinia.

Wiens Darbininks Berlyne del to nufikowe, kadangi jis sawo Wencziawonyseje Giluki ne turejo. Wiens Spynininkas, Wardu Max Fischer, prie Duriū sawo Pacijos, knri nū jo atfiskrusi gyveno, nufikowe. Jis i jos Butā atejes jos klause, ar ji wel sugrykti norinti, help jis nufikawes. Ji nū to nielo žinot ne norejo, ir jis sawo Gramzdimā ispilde. Fischeris trecia Kartā apfivedes buwo.

Wiens Tapcierū Pagalbininks is Miesto Prag pagal Budā Razbaininko Nawachol Piningū passtrupinti norejo. Jis wiena Žiupone pažino, kuri kelis Szimtus Aukstinū be Szirdies Skaudejimo atdāti galejo. 31. Merca jis jei Gromatā nuraše ir grumde, kad jis jos Butā su Dynamytu i Dra paplaikyses, jey ji kelioje Abynose ant paženkltos Wietos 209 Aukstinū ne padesenti. Žiupone is pirmo labay nufigando, ale potam tikt tā Gromatā Pulicijai atdawe. Pulicija ant paženkltos Wietos ir Kuwertā padejo, ale be Piningū, ir dawe tā Wietā aftriausiu Budu apdaboti. Piktadejis ir atejo ir dziaugsmingay tā Kuwertā su mislyjamais Piningais atsieme. Tam Aties Mirkinyje ir tape jis nū Pulicijos nuwertas. Potam isfirode, kad jis 20 Metū sens Tapcierū Pagalbininkas Zomelis Nawotny esas. Jis su tais Piningais sawo Skolas uzmoleti norejo.

Ant Gelkelbwario Mieste Basel, Szweiceriū Zemeje, paslutiniame Czesė Keleiwjei is Wokietijos suimti tape, nors ir jū Popierieci dawadni buwo. Pulicija jās per Anarkistus laike. Užlaitytieje prie Wokietijos Ministrijos laukiejū Dalykū del to pasigūde.

Pirm triumfo Czesė Pa yze nū Pulicijos wiens Wyrs suimtas tape, kurs per Larna

i Prakilajū Draugyste parfiksambes buwo; jis kaltinams, kad jis Balgi ir Gerimā apnūdyti norejes. Pagal wiena Seitunga is Paryzo Anarkistū Partija apsieme, per Naba kitus Žmones nužawinti.

[Nū Medziokles Wagiū nužawintas] yra Raktyje nū Subatos ant Nedelbienes taral. Jogeritū Pagalbininkas Gebel is Lantmenhain pas Wurzen. Panedelio Wakare yra Razbaininkas atraftas. Jis yra Gywentojis Rh. is Bobsersheim. Jo Ihdawejai buwo 8 Szriotos jo Raktuje. Rh. jau sawo Kalcija ispažines.

Mieste Dortmund Sereboj Kalnkasio Masle Kruse susawo Sunumi gabinta tape, kadangi ji sawo Wyra nurazbajawo. Jos Sunus jei gelbejo, sawo Lewā nužawinti.

Turgaus Prete

nū 16. Aprilio 1892.

Table with columns for 'Tilzeje' and 'Klaipėdoj' showing market prices for various goods like 'Rugėi', 'Wiežėi', 'Awizos', etc.

Berlyno Prekiū Drove

Rublis Popieriaus - Piningais 19. April. 100 Rbl. . . . . 206 Wt. 75 Vf.

Alpsakymai.

Dantu Darbawiete nu M. Karpes.

Runstiktas Dantis, Blombierawimus, Dantū Bertaisymus.

Tilzeje,

Kazernės Ulhcztoj Nr. 23.

Nepasturinczius prlimu as kasdien, tikt Nedelbtenese ne, nū Bęgoriaus 8 iki 9 Rytmetij.

Esu Rusnei bey Apygardei taip Pribuweja

(Sebamme) nusileidusi ir gywenu Roh de's Bute hale Uredo.

Rusnej, Aprilij 1892.

Johanne Kaufmann.

Bybeles, Testamentus, Giesmin-Knygas

(wokiktas bey lietuwiktas) wisokiusė Triskimuse priskulo Popieriaus-Knygyste nū

M. Beister.

Tilzeje. Wokiecz. Ulhcz. Nr. 50.

Scillitin,

geriausia Prieprowa uz Ziurktū bey Pelitū-Prawarymā, ney Žmogui, ney Namū Gywoliems neis-kadyjancze, priskulo

G. Siemering'io Taktin-Alptieka,

Tilzeje.

Lauto Darzo Awietka Seklas,

Swiezi, dygstanti Sekla, yra jau parejusi prie

Sermann Ziehe,

Tilzeje, Wandens Ul. 33.

Advertisement for Carbolineum and Avenarius with text: 'Wer durch einen Anstrich mit Carbolineum sicheren u. dauernden Schutz d. Holzes erzielen will, wähle nur die echte, seit 15 Jahren bewährte Originalmarke'.

Blottner & Mühle, Königsberg i. Pr. und die Zweigniederlagen von J. A. Roeder, Tilsit, M. Lange, Szibben, Fritz Freutel, Heinrichswalde.

Matruzi Szluzmos Knygos yra gaunamos prie J. Renländerio bey Sunaus.

Geklai!

Geriausius raudoniusius Dobilus, taip Atestas ludyja nū Szilkū czystus, walnus nū amerikoniskto Primatshymo, bal-tūsius Dobilus, geltonius Dobilus, Jaucziū Dobilus, Non-Dobilus, Tymotus, Rey-Zole, Anaul-Zole, Medaus Zole, taip wadinama Wiefenschwingel, minkstas Trespes, Seradelius, Spirgelius, Senf, Lucerus, Gsparsfettus, Lupyhnus i. t. Seklas primelnyja Karl Manleitner, Tilzeje.

Czepat: Dobilū Sejimo-Mashynū, placziy sejanziū Mashynū, Drill-Mashynū.

